

дива коза; по равнините той припика като весела хрътка, по водата той плава като биволъ; всичко това въ него е природно, прието отъ матката. Такъв е плевненскиятъ киседжийски конь. Калугеритъ отъ Самоводенскиятъ мънастиръ утвърждаватъ, че тъзи хунска порода на коне се е запазила чистокръвна отъ връбето на Божи бичъ Атилла.

Връбето се изминуваше въ очаквание.

Една дрезгава сутрина Мария съдеше прѣдъ кѫща-та на прѣстника, шездара испушташе тихи звукове изъ подъ нейните прѣсти, а тя пъяше златна пѣсень, отъ начало до край, за царя Лазара, за султанъ Мурада, за 7-те хъбрати Юговичи и за сърбската дѣвойка; тя пъя-ше за битките, за прѣминаванието прѣзъ Лапъ и тър-сентъ въ Ситница; тя пъяше, а двамата вѣйводи, Хаджи Димитъръ и Хитю-оглу, слушаха и попоглеждаха ту на нея, ту единъ на другий. Мария мълкна.

На Хитю-Оглу му стана мъчно.

— Мила сестрице, Богъ ни кове въ разни страни, меня далечъ на сърбската Морава, Хаджи Димитра въ нашите Балкани. Всѣкой човѣкъ служи по-добрѣ въ своята страна, тамъ той е по-смѣлъ, защото е дома си. Иди съ него, сесстро, води го, помагай му, грижи се за него, както се грижаше за мене. Кажи на моята Ирина, че нейниятъ Панайотъ е живъ и напомни на дѣтето за не-гови бща хайдутинъ, сега вѣйвода. Научи го, мила се-стрице, да обича бѣлгарската свобода и бѣлгарската вѣ-ра, както ти ги сама обичашъ: по-добро наследство азъ не мога да му завѣщая и оставя.

На Мария тоже е мъчно, и ней е жално да се раз-дѣли съ избраний си братъ, съ когото тя прѣкара тол-кова врѣме, така за нея незабравимо. Тя легко се прѣ-върза, но разбира че тамъ на сърбската граница, тя ще бѫде чужда, ще принесе малко полза, може би ще бѫде като товаръ, противъ волята си ще докара съ себе си грижи. А тукъ, въ своята земя, въ своите гори, въ свои-те пѫтешки, тя може да служи за водачка; тукъ е ста-рийтъ прадѣдо, старата прабабка; да се види още вед-